

ružinovské

7-8/2024

www.ruzinovskeecho.sk

mesačník mestskej časti Ružinov

**DOPRAVNÉ
PROJEKTY**

**RÁZSOCHY
V RUŽINOVE?**

DOTÁCIE NA KONTAJNEROVÉ STANOVIŠŤIA

Milí susedia, vážení Ružinovčania,

koniec tejto jari a začiatok leta bol pre nás na miestnom úrade veľmi akčný. Spustili sme novú zónu rezidentského parkovania na Trávníkoch, kto-

rá okamžite od prvého dňa začala fungovať presne podľa očakávaní. Nemôžeme však zastať a okamžite musíme pracovať na ďalších zónach - Pošeň, Ostredky, či Prievoz, aby sa autá len nepreliali len z jedného miesta na druhé, ale aby výhody parkovacej politiky pocítili na všetkých hlavných sídliskách.

O pár dní budeme môcť otvoriť dočasne opravené ihrisko na Štrkovci. Dočasne preto, lebo už v lete zverejníme v spolupráci s Metropolitným inštitútom Bratislava architektonickú súťaž na jeho komplexnú revitalizáciu. Rovnako v najbližších dňoch spustíme súťaž na výstavbu garážového domu na druhej strane Štrkoveckého jazera, ktorá súčasnému parkovisku dodá rozsiahlu zelenú strechu, a výrazne tak zväčší verejný priestor.

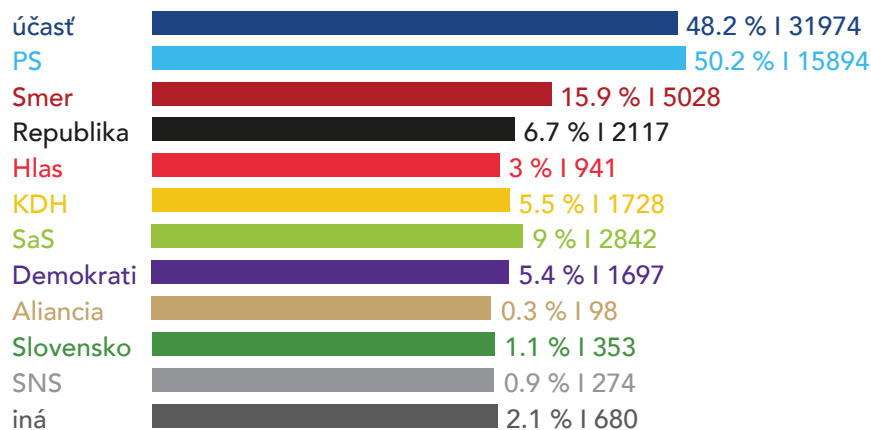
Získali sme schválenie peňazí na tri významné projekty: rekonštrukciu domu kultúry na Trnávke, revitalizáciu vnútrobloku na Narcisovej a revitalizáciu oblasti okolo Heliosu. So štartom týchto projektov tak začneme do dvanástich mesiacov.

A napokon, po skoro dvoch rokoch čakania na súhlasy orgánov životného prostredia získal poslednú pečiatku v tejto oblasti projekt na mieste ružinovskej "Hirošimy", bývalého obchodného domu. Z začať tak môže proces vydávania územných a stavebných rozhodnutí, aby sa Ružinov aj tejto svojej hanby konečne dokázal zbaviť. Čaká nás teda ešte veľmi veľa práce. Vám však prajem, aby ste si cez leto oddýchli - pretože na jeseň budeme všetci opäť potrebovať plno síl.

Váš starosta

ŠTATISTIKY EUROVOLBY V RUŽINOVE

Po komunálnych, parlamentných a prezidentských absolvovali voliči na Slovensku začiatkom júna aj voľby do Európskeho parlamentu. Pozrite sa s nami, ako dopadli výsledky hlasovania v Ružinove, aká bola účasť a kto by reprezentoval Slovensko v Bruseli, ak by sa rozhodovalo podľa našej mestskej časti.

Tieto eurovolby mali historicky rekordnú účasť - 34,48 % - a rovnaký trend sme zaznamenali aj v Ružinove, kde bola doteraz najvyššia, až 48,23 %. K urnám prišlo 31 974 Ružinovčanov zo 66 301 zapísaných voličov. Najvyššia účasť (59,95 %) bola v okrsku číslo 8, ktorý sa nachádza na Nivách medzi Dulovým námestím a Miletičovou ulicou. Už tradične najnižšia reálna účasť bola vo Vlčom hrdle a okolí (35,03 %).

Ako by rozdelili kreslá v europarlamente Ružinovčania? Najúspešnejšie by bolo Progresívne Slovensko, ktoré by získalo 8 kresiel, nasledoval by Smer – SD s 3 europoslancami a po jednom kresle by získali SaS, Republika, KDH a Demokrati. Z ostatných kandidujúcich strán získali viac ako jednopercennú podporu len dva politické subjekty: Hlas - SD a Slovensko, Za ľudí.

Ako by teda vyzerala zostava slovenských europoslancov podľa voličov v Ružinove? Suverénne najúspešnejším kandidátom bol

bývalý predseda úradníckej vlády Ľudovít Ódor s 11 474 hlasmi, ktorý získal takmer trojnásobok preferenčných v porovnaní s druhým v poradí, Martinom Hojsíkom (3 970) a viac ako 16-násobne viac ako posledný z hľadiska počtu hlasov, Jaroslav Naď (705). Okrem nich by do Bruseli poslali Veroniku Cifrovú Ostrihoňovú, Ľubicu Karvašovú, Michala Wiezika, Luciu Yar, Martina Poliačika, Miroslava Kocúra, Ľuboša Blahu, Erika Kaliňáka, Moniku Beňovú, Richarda Sulika, Milana Uhríka a Miriam Lexman.

A na záver zaujímavosť... Pre voľby do Európskeho parlamentu bolo vytlačených len pre Ružinov približne 1,75 milióna hlasovacích lístkov formátu A5, platných odovzdaných hlasov bolo necelých 32 000, čo predstavuje 1,825%. Zo 73 000 opečiatkovaných obálok sa využila menej ako polovica (43,8 %). Okrem toho bolo natlačených vyše 10-tisíc A4 strán pre pomocné materiály a takmer 5-tisíc A4 strán pre zápisnice a odpisy.

KALENDÁR

4. september

Poslanecké stredy
16:30 – 17:30
Marek Pokrývka
(Nivy)

18. september

Poslanecké stredy
16:30 – 17:30
Pavol Krajčík
(Ružová dolina)

11. september

Poslanecké stredy
16:30 – 17:30
Michal Páleník
(Starý Ružinov)

25. september

Poslanecké stredy
16:30 – 17:30
Martin Ferák
(Trávníky)

Stretnutia s poslancami sa konajú v priestoroch MÚ na Mierovej 21.

PRIPRAVUJEME DOTÁCIE NA KONTAJNEROVÉ STANOVIŠŤIA

Máte večne neporiadok okolo smetných košov? Robia si z nich skládky ľudia z bližšieho, ale aj vzdialenejšieho okolia? Uvažujete o vybudovaní stanovišťa, ale je to pre váš dom veľká finančná záťaž? Tak sledujte web www.ruzinov.sk a dozviete sa, ako vám môže mestská časť pomôcť.

V čase uzávierky tohto čísla Ružinovského Echa mali poslanci na stoloch návrh na rozšírenie dotačného programu, čím by mestská časť začala podporovať budovanie nových kontajnerových stanovišť najmä v takých častiach Ružinova, kde sa tak ešte nestalo.

Jednou z priorít mestskej časti je snaha podporiť tie bytové domy, ktoré nemajú zabezpečené vlastné kontajnerové stanovište. Budú môcť získať čiastočnú refundáciu nákladov.

Dôvod pre zavedenie tejto dotácie je predovšetkým to, aby smetné nádoby nepredstavovali prekážku v plynulosti cestnej premávky, ale aj preto, aby bola zabezpečená čistota

a poriadok na verejnom priestranstve. Časťým problémom nezabezpečených kontajnerových stanovišť je najmä skládokovanie rôzneho druhu odpadu v ich okolí a s tým spätá finančná záťaž obyvateľov na dočistenie okolia pri odstraňovaní odpadu.

Úpravou VZN dôjde k pružnejšiemu spôsobu poskytovania dotácií. O konkrétnej výške dotácie rozhodnú poslanci na poslednom zasadnutí pred letnými prázdninami. Po schválení bude zverejnená výzva, kde nájdu žiadatelia informácie ako postupovať a aké náležitosti budú potrebovať, aby im dotácia na kontajnerové stanovište z rozpočtu mestskej časti mohla byť poskytnutá. Podrobnosti budú zverejnené na webe mestskej časti.

DÔLEŽITÉ KONTAKTY

**Podnety na riešenie
(výtlky, kosenie, neporiadok)**
podnety@ruzinov.sk

Nefunguje verejné osvetlenie?
tsb.sk/ podnety@tsb.sk
0800 555 575

**Vozidlo parkuje na tráve alebo
mimo parkovacích miest?
Vandalizmus?**
mestská polícia – 159

**Odvoz nadrozmerného
odpadu?**
www.olo.sk (vrátane možnosti
objednať OLO taxi)

Kto je vlastníkom pozemku?
www.zbgis.sk

Problém s MHD?
+ 421 2 5950 5950
info@dpb.sk

**Podozrenia z korupcie
a iné citlivé témy (podľa ISO
37001 - protikorupčné riadenie)**
protispolocenskacinnost@ruzinov.sk
(*prosíme, nezamieňať
si s podnety@ruzinov.sk*)

RUŽINOVSKÁ PRÁVNÁ PORADŇA

SENIORI

JUDr. Lucia Krošláková a Mgr. Dušan Krošlák - advokáti
registrácia: **0948 759 488** (stredu 15:00 – 17:00)
konzultácie: prvý utorok v mesiaci

OSTATNÍ
OBYVATELIA

JUDr. Sylvia Švecová - advokátka
kontakt: **0911 112 211** (svecova@pravnik-svecova.sk)
konzultácie: každú tretiu stredu v mesiaci 16:00 - 18:00
(najbližší termín stretnutia bude 18. septembra 2024)

Dôležité: Právna poradňa poskytuje len prvotné posúdenie problému. Ďalšie zastupovanie (ak bude potrebné) si občan musí dohodnúť s právnikom podľa vlastného výberu, resp. (v prípade hmotnej núdze) v Centre právnej pomoci. Advokátske kancelárie poskytujú mestskej časti svoje služby bez nároku na akýkoľvek honorár.

TÉMA MESIACA

NOVÁ NEMOCNICA: RÁZSOCHY V RUŽINOVE?

Verejnú debatu v posledných týždňoch rozčerilo rozhodnutie vlády presunúť projekt koncovej bratislavskej nemocnice z lokality Rázsochy do Ružinova. Ako to dopadne a čo čaká napríklad ružinovský zimný štadión?

Samotné rozhodnutie o investícii do ružinovskej nemocnice hodnotí starosta mestskej časti Ružinov Martin Chren pozitívne. „Denne som vďaka Zdrženiu miest a obcí Slovenska v kontakte so starostami a primátormi z celej krajiny, a vnímam, že získať kvalitnú lekársku starostlivosť začína byť problém už aj vo veľkých mestách. Z tohto pohľadu je obrovskou výhodou mať priamo v Ružinove, doslova cez ulicu, najmodernejšiu nemocnicu s najlepšimi lekármi či fungujúcou poliklinikou, poskytujúcou komplexné služby,“ hovorí starosta.

Nemocnica „pri dome“

Nemocnica by mala získať úplne novú budovu, avšak celkový počet lôžok by nemal narásť príliš markantne. Zatiaľ čo v dnešných priestoroch poskytujú zdravotnú starostlivosť v rozsahu zhruba 800 lôžok, nová nemocnica by mala mať kapacitu okolo 1050 postelí. Mestská časť preto nepredpokladá napríklad žiadne citelné zhoršenie dopravnej situácie na Ružinovskej ulici, skôr naopak.

„Samotné mierne navýšenie kapacity lôžok v prezentovanej podobe nepredstavuje výraznú záťaž pre dopravu. Prob-

lémom ružinovskej nemocnice je skôr statická doprava – nedostatok parkovacích miest, ktorý vedie k divokému parkovaniu v okolí a spôsobuje zápchy pri vstupoch na parkoviská najmä v ranných hodinách. Práve tento problém by sa mohol vyriešiť vybudovaním novej budovy s rozsiahlou garážou,“ zdôraznila hovorkyňa mestskej časti Tatiana Tóthová.

Veľkou výhodou ružinovskej nemocnice, oproti projektu Rázsochy, je pritom dopravná dostupnosť a obsluha električkovými linkami, čo uvádza aj rezort zdravotníctva ako jeden z hlavných argumentov v prospech Ružinova. V blízkej budúcnosti sa pritom plánuje aj nová vlaková zastávka a predĺženie ružinovskej električky k nej, čo umožní aj pacientom zo širšieho okolia dostať sa nielen do nemocnice verejnou dopravou.

Zaujímavosťou je, že garáž novej nemocničnej budovy by v budúcnosti mala plniť aj funkciu tzv. čiernej nemocnice, v prípade krízovej situácie by sa teda lekári mohli presunúť aj do podzemia. V projekte sa počíta aj s akademickou budovou pre lekársku fakultu, aby práve Ružinov plnil úlohu skutočnej univerzity nemocnice. Aj to je formou záruky,

že v Ružinove by vďaka novej nemocnici malo byť lekárov vždy dostatok.

Čo so zimným štadiónom?

Hoci niektorí politici šíрили aj fámy napríklad o tom, že by sa kvôli novej nemocnici mohlo zasypať jazero Rohlík, čo mestská časť okamžite odmietla, otázkou stále zostáva, čo so Zimným štadiónom Vladimíra Dzurilla. Práve na jeho mieste by totiž mala vyrásť nová nemocničná budova.

Starosta Ružinova sa kvôli tomu stretol s ministerkou zdravotníctva Zuzanou Dolinkovou už niekoľkokrát, vrátane stretnutia za účasti primátora mesta Matúša Valla a hlavného architekta Juraja Šujana. „Všetci chápeme, že nemocnica je veľmi dôležitý projekt, ktorý má v každej krajine absolútnu prioritu. Nemôžeme si však dovoliť len tak stratiť významné športovisko. Od prvého stretnutia jasne prezentujeme jednu zásadnú podmienku: ak by sa kvôli nemocnici mal búrať štadión, štát nám ešte predtým musí zabezpečiť nový štadión na inom mieste v Ružinove,“ zdôraznil starosta Chren.

Mestská časť projekt nového štadiónu podrobne konzultuje s hlavným mestom

a má už vytipovanú inú lokalitu v centrálnej časti Ružinova. Starostu a primátora teraz čakajú zložité rokovania o zmluve s vládou, ktorá by na projektovanie a výstavbu štadióna mala uvoľniť finančné prostriedky. „Myslím, že práve pri týchto rokovaniach sa ukáže, či vláda svoj zámer vybudovať novú nemocnicu myslí naozaj vážne. Ak sa nedostaneme k zdrojom na nový štadión, potom nebudeme môcť pripustiť ani búranie súčasného,“ zdôraznil starosta.

Samospráva pritom má v ruke niekoľko tromfov: patrí jej tak pozemok pod štadiónom, ako aj jeho budova, a zároveň kvôli výstavbe novej nemocnice treba

zmeniť aj územný plán na danom mieste, ktorý dnes dovoľuje len funkciu športu.

Šanca pre krajší Ružinov?

Okrem hlavných dvoch podmienok - nového zimného štadióna a vybudovania dostatočných parkovacích kapacít v novej nemocnici – uvádza ružinovská samospráva aj ďalšie požiadavky, ktoré vzniesla voči rezortu zdravotníctva. Starosta Martin Chren žiada, aby úprava verejných priestorov pri novej nemocnici prebehla v spolupráci s mestskou časťou a s Metropolitným inštitútom Bratislava a aby projekt počítal so zeleným bulvárom – posunom časti parkovísk ďalej od Ružinovskej ulice tak,

aby popri celej Ružinovskej, od jazera Štrkovec až po Herliansku, vznikol pás zelene ako pokračovanie Parku Andreja Hlinku.

„Máme historickú šancu vytvoriť aspoň čiastočne Ružinovský zelený bulvár – prepojiť peším ťahom jazero Štrkovec s centrálnou časťou Ružinova,“ zdôrazňuje starosta. Ružinov by tak mohol získať nové zelené srdce, vhodné pre šport, prechádzky, ale i spoločenské a kultúrne akcie. Po dokončení plánovanej rekonštrukcie Areálu hier Radosť na Štrkovci či zveladení Wetzlerovho parku pred Paneurópskou vysokou školou by sa tak naša mestská časť svojou rozsiahlou centrálnou zelenou zónou stala unikátom v celej Bratislave.

zdroj: Ministerstvo zdravotníctva SR

AKTUÁLNE

NOVÁ VÝSTAVBA NA MIESTE SCHÁTRALÉHO BAJKALU

Hlavné mesto dalo developerovi v polovici júna zelenú. Predložený projekt počíta s búraním existujúcej stavby. Na jej mieste by mala vyrásť nová kancelárska budova, ktorá bude mať jedno podzemné a jedenásť nadzemných podlaží, časť budovy však bude zakončená na úrovni šiesteho.

Čo je pre Pošeň Hirošima, to je v posledných rokoch pre Trávniky Bajkal. Oba projekty sú však už dnes významne bližšie k riešeniu. Investora Hirošimy už čaká proces územného a stavebného konania a Bajkal získal od magistrátu hlavného mesta súhlasné záväzné stanovisko.

V podzemnom podlaží bude hromadné parkovisko s technickými miestnosťami. Prízemie zahŕňa vstupný foyer a priestor pre občiansku vybavenosť a na druhom až desiatom nadzemnom podlaží sú administratívne priestory s nárožnými

terasami. Stanovisko mesta spomína aj parkovacie miesta. Krátkodobé stojiská pre návštevníkov musia zostať verejné, nemôžu byť predané, prenajaté ani vyhradené (konkr. ide o 18 stojísk umiestňovaných na teréne pri pozemnej komunikácii súběžnej s Bajkalskou ul. a 32 v garáži objektu).

Pozemky sú súčasťou územia, ktoré je definované ako stabilizované územie. Znamená to, že územný plán tu ponecháva súčasne funkčné využitie, predpokladá mieru stavebných zásahov

prevažne formou dostavieb, prístavieb, nadstavieb, prestavieb a novostavieb, pričom sa zásadne nemení charakter územia. Základným princípom je zvýšenie kvality prostredia (nielen zvýšenie kvality zástavby, ale aj zvýšenie prevádzkovej kvality územia).

Aké budú najbližšie kroky? Znamená to, že sa tu môže začať s výstavbou? Zatiaľ nie. Investor Bajkalu zatiaľ má len kladné rozhodnutie hlavného mesta, konanie na stavebnom úrade v Ružinove ho teda ešte len čaká.

PLÁNOVANÉ DOPRAVNÉ PROJEKTY

BUDÚ PRESUNY PO BRATISLAVE JEDNODUCHŠIE?

Mesto sa rozrastá, pribúda ľudí, ktorí sa denne presúvajú do práce či do školy medzi mestskými časťami, prichádzajú sem ľudia z celého Slovenska za lekármi, na úrady, ale aj za kultúrou. Viac ľudí znamená viac áut, viac spojov verejnej hromadnej dopravy, ale aj intenzívnejšie zásobovanie. Jediné, čo sa vo väčšine Bratislavy nedá zmeniť, je cestná sieť. Cesty sa nafúknuť nedajú. Práve preto je stále dôležitejšie dobudovávanie siete verejnej hromadnej dopravy. Ako sú na tom projekty, ktoré by mohli pomôcť Ružinovu?

Poznáte to... Cesta, ktorá vám cez víkend zaberie nanajvýš 20 minút, trvá v čase špičky aj viac než hodinu. Ak sa k tomu pridajú nejaké opravy na ceste alebo dopravná nehoda, môže to byť ešte dlhšie. Predlžujú sa aj časy, ktoré označujeme ako špička. A hoci na tom Bratislava ešte stále nie tak ako mnohé iné európskej veľkomestá, významne to ovplyvňuje kvalitu života. O tom, v akej fáze je príprava dopravných projektov, ktorých sa hovorí najčastejšie, sme sa rozprávali s hovorcom hlavného mesta Petrom Bublom.

Električka Pribinova – Košická

Ružinovčanov najviac zaujíma práve električka. Nároky na dopravu v tomto území budú obrovské. Predpokladá sa totiž, že denne bude v tomto území prebývať až 200-tisíc ľudí – rezidentov, zamestnancov aj návštevníkov. Najväčším problémom územia je napojenie územia na ostatné časti Bratislavy, keďže nápor na príjazdové komunikácie aj komunikácie v území bude obrovský.

„Na projekte električkovej trate Pribinova-Košická pracujeme na správe o hodnotení EIA. Výsledky z EIA budú následne zapracované do dokumentácie územného rozhodnutia. Zároveň sme prezentovali Ministerstvu kultúry SR aj SND výsledky štúdie realizovateľnosti, ktorá sa venovala vplyvu hluku a vibrácií z prevádzky električky na chránené priestory jednotlivých sál SND. S vedením SND sme zároveň začali diskusie o vhodnom riešení samotných stavebných prác počas prevádzky divadla, ako aj vy-

ber preferovaného riešenia. S výstavbou trate by sa mohlo začať už v roku 2027-2029. Električková trať vytvorí nový vnútromestský okruh, čím zvýši efektívnosť dopravy v meste.

Modernizácia ružinovskej radiály

V čase uzávierky tohto čísla Ružinovského Echa prebiehalo uzatváranie posledných zmlúv k deklarovaniu vzťahu k pozemkom. Zároveň mesto pracovalo na príprave súťažných podkladov na zhotoviteľa stavby a stavebný dozor.

Súčasťou modernizácie električkovej trate v Ružinove bude aj rekonštrukcia okolia trate, pridružených komunikácií, chodníkov, autobusových zastávok a pribudnú aj nové cyklistické spojenia. Zrevitalizované budú aj okolité verejné priestory, v ktorých pribudne zeleň v podobe zelených pásov či stromoradia.

Modernizácia prinesie niekoľko benefitov aj pre cestujúcich MHD – daný úsek bude rýchlejší vďaka preferencii MHD

a dostupnejší vďaka integrovaným zastávkam MHD. V úseku medzi Štrkoveckým jazerom a Tomášikovou by autobusy mali jazdiť po električkovej trati, takže pri prestupe z autobusu na električku nebude treba prechádzať cez cestu. Modernizácia najnáročnejších častí úseku by mala byť naplánovaná na obdobie letných prázdnin.

Poznámky k nákresu "Schéma členenia na pracovné úseky - Ružinovská radiála":

Úsek RR 02 Legionárska – Líščie nivy: Etapa od križovatky Legionárska/ Križna po križovatku Líščie nivy/ Ružinovská, kde sa nemenia už zmodernizované električkový zvršok a spodok.

Úsek RR 03 Líščie nivy – Čmelíkova: Etapa od križovatky Líščie nivy/ Ružinovská po koniec stavby pri ul. Čmelíkova vrátane výstavby novej meniarne Astronomickej.

Predĺženie ružinovskej radiály a vlaková stanica Ružinov

Samostatným projektom je plánované predĺženie ružinovskej električky o jednu zastávku. Zo súčasného obrátiska na Astronomickej by električka mala pokračovať rovno a doľava – prejsť novým viaduktom ponad železničnú trať. Nová konečná zastávka by teda mala byť zhruba oproti parkovisku na Súhvezdnej ulici, kde dnes končí autobus číslo 39 – avšak na opačnej strane koľajníc.

Prečo má zmysel predĺžiť električkovú trať až sem? Pretože práve na tomto mieste by mala v najbližších rokoch pribudnúť vlaková zastávka TIOP Ružinov.

Cestujúci z juhovýchodnej časti regiónu sa tak budú môcť do nášho mesta dostať

vlakom a suchou nohou prestúpiť priamo na električku – autá teda budú môcť nechať doma a naše ulice by mali byť voľnejšie.

Súčasťou výstavby vlakovej zastávky, ktorú budú realizovať železnice, má byť aj bezpečný podchod popod železničnú trať pre peších, vďaka ktorému sa snáď prestanú stávať nehody chodcov s vlakmi, či protihluková stena.

Vďaka tomu, že predĺžená električková trať by mala prekonať vlakové koľajnice, otvára sa v budúcnosti aj možnosť jej ďalšieho predĺženia až k obchodnému domu Ikea, či dokonca až po letisko.

Trolejbusové trate

Budovanie nových trás a modernizácia existujúcich čaká aj trolejbusové trate. Plánuje sa napríklad úplne nová trať Bulharská – Galvaniho, ktorá by mala byť predĺžením existujúcej na Trnávke po ulici Bulharská smerom ku Galvaniho až k nákupnému centru Avion. Pribudnúť má tiež trať Trenčianska – Hraničná. „V prípade oboch projektov prebiehajú spracovania projektovej dokumentácie a ich prerokovanie. Predpokladaný termín realizácie najskôr v roku 2026,“ hovorí Peter Bubla.

Nová trolejbusová trať Trenčianska – Hraničná má za cieľ predĺženie existujúcej trolejbusovej trate na ulici Trenčianska smerom ku ulici Bajkalská s pokračovaním vpravo po ulici Bajkalská až po existujúcu trolejbusovú trať na Prievozskej ulici, do ktorej by bola zaústená ľavým odbočením v smere von z mesta. Následne by sa v križovatke Prievozská – Mierová – Hraničná zrealizovalo pravé odbočenie z existujúcej trolejbusovej trate do ulice Hraničná a napokon opätovne pravým odbočením do

ulice Mlynské nivy, kde by sa trať zakončila v kruhovom objazde a následne cesta späť po ulici Mlynské nivy, potom vľavo do ulice Hraničná s priamym zaústením do existujúcej trolejbusovej trate v križovatke Hraničná – Mierová – Prievozská. Toto predĺženie trolejbusovej trate a príprava na nové 24 m trolejbusy si vyžiada okrem napojenia nových trolejbusových tratí aj úpravu / zmenu existujúceho napájania trolejbusových tratí na uliciach Prievozská, Gagarinova a Mierová.

Tunel Karpaty

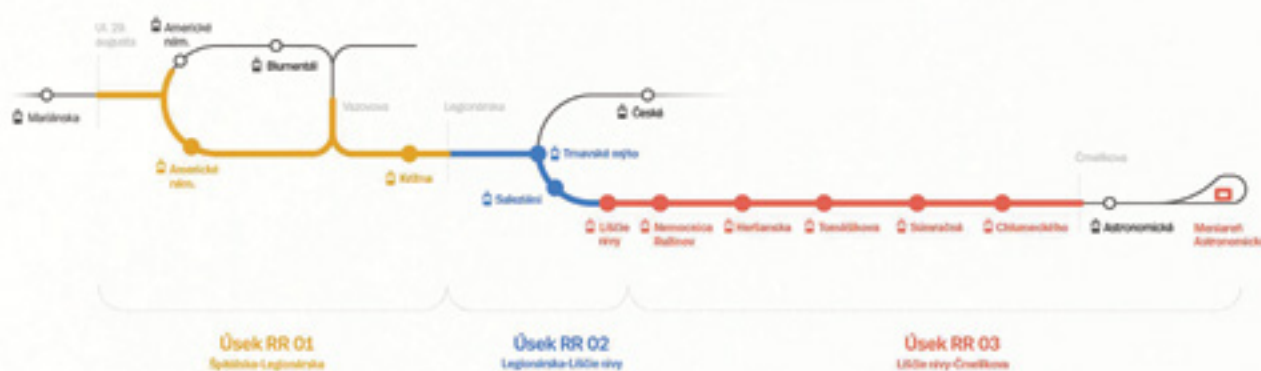
Veľkou témou je v poslednej dobe aj výstavba diaľničného tunelu. Jeho výstavbu však nerieši mesto, ale má ho v kompetencii NDS a.s. Na túto tému sa viackrát vyjadroval aj minister dopravy J. Ráž, ktorý o.i. povedal aj: „Tunel Karpaty by mal zavŕšiť obchvat Bratislavy. Máme tam hotovú štúdiu EIA a čakáme len na právoplatnosť. Verím, že na konci volebného obdobia môžeme začať s výstavbou.“

Tunel Karpaty je podľa ministra dopravy veľmi podstatná diaľničná stavba nielen pre Bratislavu, ale aj celé Slovensko. Mal by byť súčasťou diaľnice D4 v úseku dlhom viac ako 12,4 kilometra z Rače do Záhorskej Bystrice. Takmer celú dĺžku úseku by mal tvoriť samotný tunel (11,8 kilometra), ktorý by sa tým stal druhým najdlhším diaľničným tunelom v Európe.

Aj keď v tejto chvíli ešte nie je doriešené financovanie projektu, tunel Karpaty by určite pomohol odľahčiť mesto od tranzitu, ktorý smeruje od Trnavy smer Českej republiky a jeho dobudovaním by bol kompletný vonkajší obchvat mesta D4.

Viac informácií o dopravných projektoch v hlavnom meste nájdete na www.bratislava.sk

Schéma členenia stavby na pracovné úseky – Ružinovská radiála

PÝTALI STE SA

15+ OTÁZOK O ŽIVOTE V RUŽINOVE

Prinášame vám odpovede na najčastejšie otázky a podnety, s ktorými sa na nás opakovane obraciate (aj) počas letných mesiacov – od kosenia, cez výtlky, cez celoplošný zákaz voľného pohybu psov až po typický letnú tému – hluk na terasách.

Rezy stromov

Orezávanie živých stromov je možné iba počas vegetačného obdobia (§17 ods. 5 vyhlášky č. 24/2003): Rez konárov listnatých drevín s priemerom viac ako 5 cm sa vykonáva vo vegetačnom období **od 1. apríla do 30. septembra**, najmä v jeho prvej polovici, s výnimkou obdobia tvorby nových listov. V inom ako vegetačnom období možno taký rez vykonávať len v prípadoch rezov produkčných ovocných stromov a kríkov alebo v prípadoch, ak je bezprostredne ohrozené zdravie alebo život človeka, alebo značná škoda na majetku.

Výrub stromov a krov

Výrub stromov a krov, ktoré rastú mimo lesa, sa môže vykonať len mimo vegetačného obdobia **od 1. októbra do 31. marca** a vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody, teda obce. Tento vydá rozhodnutie o výrube dreviny do 60 dní odo dňa začatia konania.

Úprava stromov a krov

Vo vegetačnom období, **ak sú na drevine viditeľné hniezda** – v mestskej zelene hniezdiace vtáky je potrebné chrániť nielen v rámci výrubových konaní, počas

výrubov, ale aj počas údržby zelene. Podľa zákona (543/2002 Z.z. a jeho aktuálna úprava Zákonom č. 198/2014 Z.z.) sa za chránené živočíchy považujú aj všetky druhy voľne žijúcich vtákov prirodzene sa vyskytujúcich na európskom území členských štátov Európskej únie. Je tiež zakázané vtáctvo úmyselne zraňovať alebo usmrcovať v jeho prirodzenom areáli a úmyselne ho rušiť v jeho prirodzenom areáli, najmä v období hniezdenia, rozmnožovania, výchovy mláďat, zimného spánku alebo migrácie.

Starostlivosť o predzáhradky

Iniciatíva „Ružinovské predzáhradky“ podporuje obyvateľov pri realizácii predzáhradky dodaním rastlinného materiálu a materiálu potrebného na výsadbu (mulčovací kôra a substrát), realizácia výsadby a starostlivosť je však na obyvateľoch. Vysadená predzáhradka musí byť viditeľne označená, aby sa zabránilo jej zničeniu počas kosby.

Rozkopávky

Rozkopávky na verejných priestranstvách sa robia len od jari do jesene, v zimnom období sa nevykonávajú, v čase **od 15. novembra do 15. marca** je zimná uzávierka.

Rekonštrukcie a opravy ciest

Realizujú sa najmä na jar a počas letných mesiacov. Okrem vyhovujúcich poveternostných podmienok je výhodou aj dovolenkové obdobie, kedy je na cestách znížený počet vozidiel. Rovnaká situácia je aj pri realizácii vodorovného dopravného značenia (maľovanie čiar).

(Ne)pokosená tráva

V Ružinove sa kosí 1 650 000 m² trávinatej plochy, čo je plocha ako 255 futbalových ihrísk. Obyčajne tak treba urobiť štyrikrát do roka, tento rok si však teplé a daždivé počasie vyžiada o jednu kosbu navyš. Aj preto počujete kosačky niekoľkokrát do roka občas aj ráno či počas víkendov, podľa toho, ako rastie tráva.

Prerábky bytov

Na stavebné práce je leto ako stvorené. Nové nátery schnú na stenách rýchlejšie a výmena okien je tiež pohodlnejšia, keď neprší. Máte však podozrenie, že u susedov je čulý stavebný ruch, dokonca máte podozrenie, že bez potrebných povolení? Ak nemáte ideálne vzťahy, požiadajte o prevenciu situácie správcu. Ak ani on nedostane odpoveď, môžete na stavebnom úrade požiadať o vykonanie štátneho stavebného dohľadu (poštou, v podateľni alebo cez slovensko.sk).

Veľké upratovanie

Starý nábytok, záchodová misa, kreslo k počítaču, monitor či mikrovlnná rúra nepatria do kontajnera pred bytovým domom. V prípade, že vidíte osobu, ktorá ich tam vyhadzuje, obráťte sa na políciu, alebo správcu (ideálne aj s fotografiou). Mestská časť organizuje pravidelne jarne a jesenné upratovanie. Informácie o umiestnení veľkorozmerných kontajnerov mestská časť zverejňuje v Ružinovskom Echu, na ruzinov.sk i na sociálnych sieťach.

Parkovanie v okolí kúpaliska

Máte chuť sa trochu schladiť a neviete, ako funguje parkovanie v danej lokalite? Ideálnym pomocníkom je stránka

paas.sk, kde sú všetky informácie. Pomôže aj značenie či informačné tabule na začiatku zóny o spôsobe platby za parkovanie.

Kúpanie na Štrkovi

Jazero, ktoré je celé desaťročia pýchou našej mestskej časti, nie je určené na kúpanie pre ľudí a ani pre vašich zvieracích miláčikov. Toho môžete zobrať na prechádzku po okolí, musíte ho však mať na vôdzke. Ten, kto nerešpektuje podmienky, môže dostať pokutu od polície.

Opekanie v lese

Rozložiť si ohnisko iba tak na lúke či v parku v hlavnom meste, je zakázané. Sú však presne určené miesta, kde tak urobiť môžete. Majú však presne určené pravidlá. Lepšie je ich rešpektovať, ako potom ľutovať, keď budete musieť platiť pokutu alebo ak dokonca budú musieť zasahovať hasiči.

Pokazené hracie prvky na detských ihriskách

Boli ste s deťmi na ihrisku a všimli ste si uvoľnené hojdačky či zlomené šmykľavky? Tie sú v prvom rade vizitkou vandalov a nedisciplinovaných návštevníkov, ale ak na nejaké poškodenie narazíte, napíšte nám na podnety@ruzinov.sk, ich opravu sa snažíme zabezpečiť tak rýchlo, ako to bude možné.

Komáre

Láka vás pokojné popoludnie na terase, ale otravuje vás malý pichlavý hmyz? Boj s komármi má na starosti hlavné mesto, nie mestská časť. Tablety BTI na elimináciu lariev, ktoré sa aplikujú do otvorených vôd ako sú nádrže s úžitkovou vodou a jazierka, si však môžete vyzdvihnúť aj na miestnom úrade (Centrum služieb občanom – životné prostredie).

Voľný pohyb psov

Či je to malá čivava, alebo rotvajler, či ste ho vytrénovali chodiť pokojne pri nohe, alebo prípadne je podľa vás „len hravý a úplne neškodný“, v celom Ružinove platí celoplošný zákaz voľného pohybu psov. Bez vôdzky sa môžu pohybovať len vo psích výbehoch, ktorých je v Ružinove 8 a sú jasne označené (Astronomická za garážami, Tomášikova/ Ružinovská, Syslia, Sabinovská/ Drieňová, Rožňavská/ Cablková, Haburská, Záhradnícka – parčík pri Miletičke a Syslia). Takže ak chcete, aby si váš pes pobehal, využite niektorý z nich a nie trávnik pri bytovke.

Výtlky

V našej mestskej časti sa staráme o vyše 100 km ciest a chodníkov. Výtlkov a výmoľov pribúda takmer neobmedzenou rýchlosťou. Aj keď by sme ich chceli opravovať tak rýchlo, ako vznikajú, predsa len, nemáme bezodný mešec peňazí.

V prípade, že viete o výtlku, ktorý obmedzuje či dokonca ohrozuje väčšinu ľudí, napíšte nám na podnety@ruzinov.sk (cesty I. a II. triedy sú v správe magistrátu hlavného mesta, o cesty III. a IV. triedy sa stará mestská časť).

Holuby a vrany

Patria k bežnému koloritu mesta, nedajú sa však pochytať a vypustiť v lese, ako často žiadajú občania. Základom je však ich nekŕmiť, nevyhadzovať potraviny v okolí bytového domu ani kontajnerov.

Hluk na terasách

Otvorené môžu byť do 22. hodiny, potom sa musia hostia presunúť do vnútorných priestorov. V prípade, že vás obťažujú hlučnosťou, vulgárnymi prejavmi či obscénnymi gestami, neváhajte sa obrátiť na políciu (Mestská polícia tel. číslo 159, Polícia SR na tel. číslo 158). Ak sa takéto konanie opakuje, pomôže aj Regionálny úrad verejného zdravotníctva, ktorý má meracie zariadenia.

Nočný klud

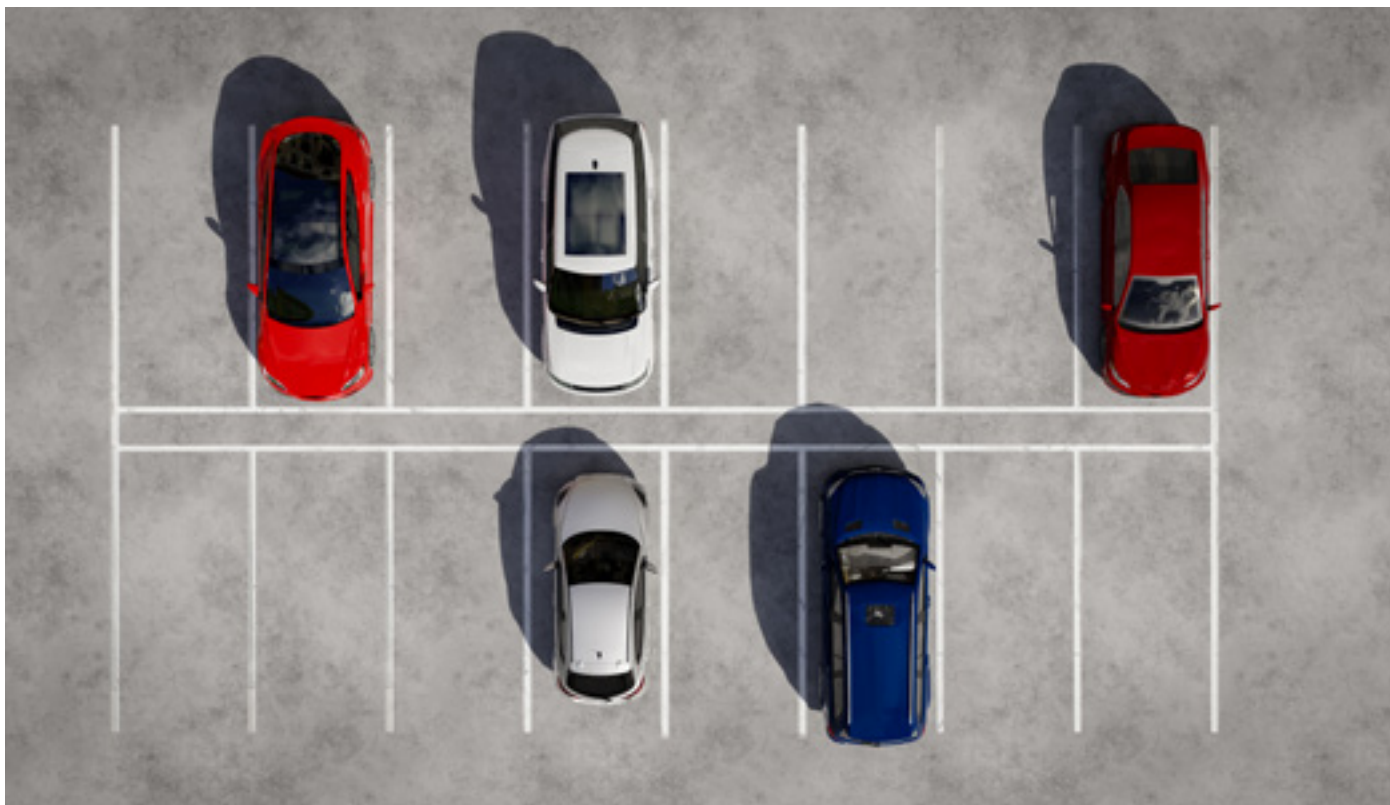
Oslavujú vaši susedia? Má niekto narodeniny? Jednorazovú zábavu asi ešte budete ochotní akceptovať, horšie je, ak sa takéto situácia opakuje pravidelne a nezaberá ani vládne slovo. Vtedy sa môžete obrátiť na políciu, ktorá neprispôbiť susedom môže udeliť aj pokutu.

Aký mám problém?	Koho mám kontaktovať a kto mi pomôže?	Aký zákon, vyhláška, VZN?
susedia kŕmia holubov	kŕmenie - správca domu, znečistenie - mestská polícia (MP)	VZN č. 14/2016 o dodržiavaní čistoty a poriadku
na ceste je uhynuté alebo choré zviera	mestská polícia a Sloboda zvierat	39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti a 223/2001 Z.z. o odpadoch
nemáme nádoby na triedenie odpadov	bytové domy - správca, rodinné - OLO	79/2015 Z.z. o odpadoch
objavili sme nelegálnu skládku (nejde o neporiadok pri kontajneroch)	komunálny a drobný stavebný odpad - obec, ostatné - okresný úrad, postih znečisťovateľa - MP	79/2015 Z.z. o odpadoch
pri kontajneroch je neporiadok	správca (zabezpečí odstránenie odpadu), mestská polícia (rieši priestupok)	VZN 14/2016 a 372/1990 Z.z. o priestupkoch
na zastávke je neporiadok	(ne)poriadok rieši Dopravný podnik, konanie voči znečisťovateľom - mestská polícia	372/1990 Z.z. o priestupkoch
na cestách sú výtlky	podľa správcu cesty - mestská časť (cesty III. a IV. triedy), I. a II. triedy - magistrát	135/1961 Z.z. o pozemných komunikáciách (cestný zákon)
na parkovisku stojí autovrak	mestská časť, resp. magistrát alebo mestská polícia	79/2015 Z.z. o odpadoch
autá parkujú na zeleni, chodníku alebo mimo vyznačených miest v zónach regulovaného parkovania	mestská polícia	8/2009 Z.z. o cestnej premávke
hluk v bytovke a na verejnosti	majiteľ bytu, správca domu, RÚVZ, rušenie nočného pokoja - mestská polícia	40/1964 Z.z. Občiansky zákonník
chýba alebo nefunguje osvetlenie	ak niesvieti lampa alebo chýba zariadenie - Technické siete Bratislava (www.tsb.sk/podnety)	VZN 9/1998 o verejnom osvetlení na území hlavného mesta

PRAVIDLÁ PRE ŠOFÉROV

AKO PARKOVAŤ V REZIDENTSKÝCH ZÓNACH?

Po Nivách, Starom Ružinove, Ružovej doline a Štrkovci platia od polovice júna pravidlá regulovaného parkovania aj na Trávnikoch. Vo všetkých týchto zónach si treba dávať špeciálny pozor najmä vo vnútroblokoch, kde platia omnoho prísnejšie pravidlá. Pozor si dávajte najmä tam, kde je označenie „REZIDENTI“. Ak nemáte pre túto časť rezidentskú kartu (s číslom konkrétnej zóny), parkovať tu nemôžete. Pokuta je až 78 eur.

Ako v každej zóne, státie vozidiel je aj tu povolené iba na vyznačených miestach, čo platí bez časového obmedzenia, teda neustále (ani cez víkend nie je možné parkovať mimo vyznačených miest, na chodníku či hocikde na ceste). Vždy a všade sa môže stať iba na vyznačených miestach.

Parkovanie Trávniky

Každá zóna má určené časy, kedy je tam možné parkovať zadarmo a kedy sa za parkovanie platí. Nespoliehajte sa preto na to, že ak sú niektoré časy zadarmo u vás, bude to tak automaticky aj inde. Parkovanie je regulované v prospech rezidentov počas pracovných dní a na Trávnikoch je to od 12:00 do polnoci. Vtedy musí mať každé vozidlo buď rezidentskú kartu alebo zakúpený parkovací lístok za 1,50 eur/hodina (príp. iná možnosť ako bonusová alebo návštevnícka karta).

Trávniky sú súčasťou zóny RU3. Obyvatelia z Trávnikov môžu teda so svojou rezidentskou kartou voľne parkovať aj na Štrkovci (a v budúcnosti aj na Pošni a na Ostredkoch) - a naopak, obyvatelia

Štrkovca, Pošne a Ostredkov môžu s rezidentskou kartou zadarmo celý čas parkovať aj na Trávnikoch.

Pozor na vnútrobloky

Vnútrobloky Astrová, Narcisová, Šalviová, Muškátová, Rumančeková a Nezábudková mali v posledných rokoch obrovský problém s nedostatkom parkovacích miest. Je ich tam asi trikrát menej, ako keby boli vybudované dnes podľa dnes platných noriem. Riešením bolo zavedenie systému obytných zón.

Zadná časť vnútroblokov je vyhradená výlučne pre rezidentov (24 hodín denne len rezidenti). Chodníky sú zrušené a chodníkom sa stáva cesta - chodci tu majú absolútnu prednosť, autám nemusia ani uhýbať (len ich nesmú úmyselne zdržiavať), autá môžu ísť maximálne 20 km/h.

Návštevy a ostatní môžu v týchto vnútroblokoch parkovať len v prednej, značkami označenej časti - a to podľa pravidiel zóny, čiže v pracovných dňoch od 12 do 24 h len za poplatok.

Karty a sms platba

Najjednoduchší, najrýchlejší a najpohodlnejší spôsob ako si vybaviť rezidentskú kartu je spraviť to online cez web paas.sk. Ak to chcete, alebo potrebujete radšej riešiť osobne, môžete využiť kontaktné miesta v Dome kultúry Ružinov (Ružinovská 28) alebo v kancelárii prvého kontaktu Oddelenia územného plánu a dopravy priamo na Miestnom úrade (Mierová 21).

Parkovací lístok je možné uhradiť cez aplikáciu (PAAS a Parkdots) a cez SMS správu na skrátené číslo 2200 vo formáte: 2035 XX123XX 1 (2035 - kód úseku parkovania, XX 123XX - vaše EČV, 1 - počet hodín). Cena parkovacieho lístka zakúpeného cez SMS je 1,80 eur/hod.

Pravidelné kontroly

Regulované zóny budú pravidelne kontrolované, najmenej 3 až 4 razy denne. Okrem toho zabezpečujeme extra kontroly miest, ktoré sú vyhradené len pre rezidentov, a to aj počas víkendov.

PREVÁDZKOVÝ PORIADOK

AKÉ PRAVIDLÁ PLATIA NA ŠTRKOVECKOM JAZERE?

Teplé dni lákajú k vode stále viac ľudí. Každý rok dostávajú mestská časť a polícia množstvo podnetov, ktoré sa týkajú jednotlivcov, ktorí majú pocit, že sa ich pravidlá netýkajú. Čo sa teda na Štrkoveckom jazere smie a čo rozhodne nie?

POVOLENÉ AKTIVITY

1. Rybolov

Po dohode so Slovenským rybárskym zväzom - Mestskou organizáciou Bratislava II, bol pre rekreačný rybolov určený najmä západný a južný breh jazera.

Miestna Organizácia SRZ Bratislava II zabezpečuje poriadok a organizovanie rybolovu na týchto brehoch jazera a zber, ako aj likvidáciu uhynutých rýb na okraji vodnej plochy.

Športový rybolov môžu vykonávať iba držiteľia platných rybárskych lístkov a hostia s povolením, vydaným podľa osobitných právnych predpisov podľa Zákona o rybárstve č. 216/2018 účinného od 1. 1. 2019, Vykonávacia vyhláška k zákonu o rybárstve č. 381/2018 účinná od 1. 1. 2019.

2. Oddych a pohyb pri vodnej hladine

Na oddych a pobyt pri vodnej hladine je určený západný a severný breh jazera. Na celom území Štrkoveckého jazera je zakázané prikrmovanie vodného vtáctva.

3. Vodné športy

Na vodnej ploche je povolené člnkovanie a plavenie sa na vodných bicykloch. Návštevníci sa nesmú na týchto plavidlách plaviť do oblasti biocentra (breh pri hoteli Junior)

a k umelému ostrovčeku. O tejto skutočnosti musia byť návštevníci informovaní zo strany poskytovateľa týchto služieb.

4. Rekreačný beh

Pre rekreačný beh okolo jazera je vybudovaný bežecký chodník v dĺžke 1 km (pozor - nie je možné využívať ho pre bicykle, detské kočiariky a s nevhodnou obuvou - podpätky)

Služby obyvateľom

Občerstvenie, posedenie a rekreačná plavba po jazere sa pre obyvateľov poskytuje pri pontóne ukotvenom na východnom brehu jazera, v lodenici a jej okolí. Služby zabezpečuje zmluvný prenajímateľ týchto zariadení v súlade s Prevádzkovým poriadkom Štrkoveckého jazera.

ZAKÁZANÉ AKTIVITY

1. Kúpanie

Štrkovec neslúži ako prírodné kúpalisko.

2. Kŕmenie vodného vtáctva

Areál jazera poskytuje priestor, kde sa na vodnej ploche zdržiava aj vodné vtáctvo. Prikrmovaním vtáctva sa ohrozuje jeho prirodzený vývoj. Jeho prirodzenou potravou sú vodné rastliny, tráva, ale aj malé ryby. Ďal-

šie znečistenie prikrmovaním vodnej plochy spočíva v tom, že zvyšky potravy sa usádzajú na dne jazera a spôsobujú kvasné procesy, čo môže zhoršovať biologické ukazovatele kvality vody.

Zákaz kŕmenia zvierat je upravený aj vo VZN č. 14/2016 o dodržiavaní čistoty a poriadku na území Mestskej časti Bratislava - Ružinov v znení neskorších predpisov.

3. Vodenie psov k jazeru a do vody a voľný pohyb psov

Zakázaný je voľný pohyb psov, vodenie psov na trávnaté brehy jazera a vpúšťanie psov do vody v zmysle VZN č. 10/2024 o niektorých podmienkach držania psov na území Mestskej časti Bratislava - Ružinov. Rovnako platí zákaz voľného pohybu psov aj v okolí celého Štrkoveckého jazera.

Zabezpečenie dozoru

Dozor nad dodržiavaním Prevádzkového poriadku zabezpečuje (v súlade s VZN č. 14/2016 o dodržiavaní čistoty a poriadku na území Mestskej časti Bratislava - Ružinov a VZN č. 10/2024 o niektorých podmienkach držania psov na území mestskej časti Bratislava - Ružinov) Mestská polícia hlavného mesta SR Bratislava.

INZERCIA

FÉROVO S FEROM FABIÁNOM

AKO ZÍSKAŤ NOVÚ NEMOCNICU A NEPRÍŠŤ O ZIMNÝ ŠTADIÓN

Témou číslo jedna v Ružinove je teraz výstavba novej nemocnice, resp. jej obnova a rozšírenie. Aj vy ste zaregistrovali komentáre o tom, ako prídeme o Rohlík, parkovacie miesta a zimný štadión? Môžem vás upokojiť, je to presne opačne. Mať kúsok od domu špičkovú nemocnicu je niečo, čo chceme všetci. A k tomu ešte získame nový zimný štadión, čo bude prínosom pre obyvateľov a úľavou pre rozpočet Ružinova, pretože zastaralé technológie toho dnešného jeho údržbu neuveriteľne predražujú. ...a Rohlík zostane Rohlíkom.

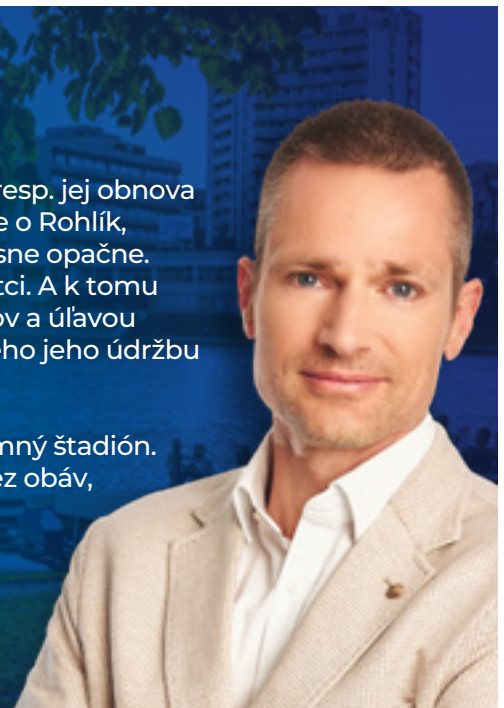
Takže skôr než začne výstavba nemocnice, bude sa stavať nový zimný štadión. Také sú plány, uvidíme ako rýchlo štátu pôjde realizácia. Hlavne bez obáv, dbáme na to.

- Rohlík nebude zasypaný,
- parkovacích miest na úkor obyvateľov neubudne,
- za starý štadión získame od štátu nový.

S úctou,

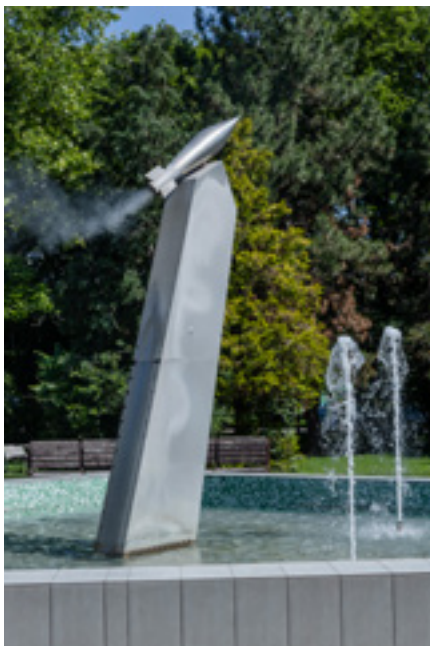
Ing. František Fabián, MBA
váš ružinovský poslanec

UMENIE V ULICIACH RUŽINOVSKÉ FONTÁNY

Počas horúcich letných dní v mestách často vyhľadávame fontány. V Bratislave je ich takmer dvesto, v Ružinove ich máme približne dvadsať. Mnohé z nich boli roky nefunkčné, ale dnes to už nie je pravda. Život okolo ružinovských fontán pulzuje už aj teraz. Rady k nim chodia nielen mamičky s deťmi, ale aj seniori, ktorí si vychutnávajú oddych v tieni stromov pri zvuku striekajúcej vody. Ak nepoznáte všetky ružinovské fontány, priblížime vám desať najvýraznejších. Každá z nich má svojho autora, svoju históriu, ale aj svoj jedinečný charakter.

Raketa

Netypická fontána od neznámeho autora mala svoje miesto v Kukorelliho parku na Kvačalovej ulici už na začiatku 60. rokov. V roku 1990 bola podľa všetkého odcudzená. O jej znovuzrodenie sa v roku 2017 postarali ľudia z občianskeho združenia Kukorelli rekonštrukciou fontány a o rok neskôr bola osadená replika rakety zhotovená na základe historickej fotky. Je vyrobená z kovu a aj s pylónom meria 430 cm.

Keramická

Autorom je akademický sochár Imrich Vanek (*1931 Nové Zámky – †2015 Nové Zámky), Keramickú fontánu zhotovil v roku 1985 podľa projektu architekta Dušana Boháča (* 1930 Bystrá, okres Brezno – † 2005). Nájdete ju v átriu budovy bývalého Štátneho projektové-

ho a typizačného ústavu na Trnavskej ceste 67. Zhotovená je z betónu a pálenej hliny, s priemerom nádrže 450 cm. Keramická fontána je jediná exteriérová fontána od Imricha Vaneka v Bratislave. Zároveň je jednou z mála dodnes zachovalých a funkčných keramických fontán na Slovensku.

Milenci

Najstaršou fontánou v Ružinove je fontána Milenci od akademického sochára Alexandra Trizuljaka (*1921 Varín – †1990 Bratislava) z roku 1961. Nájdete ju na Dulovom námestí. Na jej výrobu bol použitý bronz, nehrdzavejúca oceľ, betón a žula. Samotná socha sa pýši rozmermi 113 x 198 x 90 cm, sokel má rozmer 94 x 206 x 108 cm. Opravili ju v roku 2001. Socha milencov svojim modernistickým výrazom štýlovo zodpovedá ranným šesťdesiatym rokom. V roku 1963 bola dokonca vystavená na celoštátnej prehliadke výtvarného umenia v Jazdiarňi Pražského hradu. Jej verná kópia je umiestnená na Promenáde v Piešťanoch. Dielo vystavovali verejne v roku 1963.

Vejáróvá

Jednu z dvoch neprehliadnuteľných fontán v Parku Andreja Hlinku na Ružinovskej ulici vytvoril v roku 1978 akademický sochár Ferdinand Milučký (*1929 Rajec – †2019 Bratislava) spolu s Ladislavom Mandáčekom a Júliou Kunovskou (*1949 Košice). Vyrobená je z betónu, nehrdzavejúcej ocele a čadiča. Objekt fontány – vejár, s výškou 335 cm – sa nachádza v betónovej nádrži v tvare polkruhu o rozmere 1 565 x 570 cm. Motív polkruhu sa opakuje aj v motíve vejára znázorneného strohým geometrickým tvarom.

Závojevová

„Sestra“ Vejáróvej – rovnako starej fontány – Závojevová, je taktiež umiestnená v Parku Andreja Hlinku. Jej autorom je akademický sochár Jozef Vachálek (*1944 Trnava – †2015 Bratislava) a spoluautorom autor Vejáróvej – Ferdinand Milučký. Postavená je z betónu a nehrdzavejúcej ocele. Patrí k najväčším svojho druhu v meste. Jej kovový objekt meria 845 x 1 281 cm, priemer nádrže má úctyhodných 36 m a priemer kruhového pódia má 15 m. Závojevová fontána tvorí súčasť lineárneho parku, ktorý navrhli Ferdinand Milučký ako komplexný projekt s pomníkom Karola Šmidkeho (ktorého meno park v minulosti niesol), s členením zelených plôch a s fontánami. Závojevová fontána je umiestnená čiastočne pod úrovňou terénu s odstupňovaným klesaním a s možnosťou sedenia.

Fontána lásky (Fontána pre Zuzanu)

Toto je zrejme jediná ružinovská fontána, ktorú vďaka ikonickému filmu v hlavnej úlohe s Evou Vajmilkovou pozná celé Slovensko. Nie všetci už ale vedia, že pôvodne bola postavená na prelome rokov 1984 – 1985 iba ako nefunkčná filmová kulisa. Navrhol ju známy architekt a scénograf Miloš Kalina, je postavená z betónu a kovu a jej rozmery sú 350 x 625 cm. Stojí vo vnútrobloku medzi ulicami Záhradnícka, Dohnányho, Šumavská a Kupeckého. V čase nakrúca filmu Fontána pre Zuzanu do nej filmári tlačili vodu z cisterny a dlhé desaťročia nebola pripojená na žiadne siete. Až v roku 2007 prebehla jej celková rekonštrukcia a napojením na prítok vody sa z nej stala plnohodnotná fontána.

Mozaiková

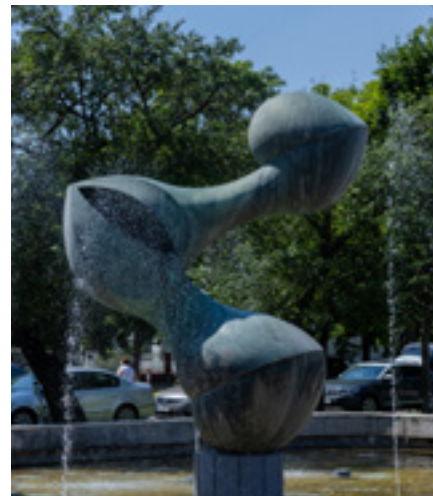
Toto dielo významného slovenského výtvarníka Ladislava Gandla (*1919 Kalinovo – †1992 Bratislava) stojí od roku 1978 v blízkosti objektu Polikliniky Átrium na Rezedovej ulici pri dome č. 8. Je vyrobená z betónu a mozaikového skla. Výška fontány je 253 cm a priemer bazéna má 305,5 cm. Voda vo fontáne strieka prudkým gejzírom uprostred kalicha a triešti sa na lupeňoch a podeste. Fontána je jedinečná svojou farebnosťou a celoplošným použitím mozaiky.

Mária

Fontánu, ktorú autor Pavel Mikšík (*1943 Bratislava) pomenoval krásnym romantickým ženským menom, zhotovil v roku 1976. Na jej výrobu použil nehrdzavejúcu oceľ a samotnej soche dal výšku 250 cm s priemerom 200 cm a nádrž vystaval v rozmeroch 1 200 cm x 1 500 cm. Mária dnes síce stojí na otvorenom priestranstve v parčíku na Exnárovej ulici pri čísle 19, no nebolo tomu tak stále. Pôvodne sa Mária nachádzala v Medickej záhrade, kde v polovici osemdesiatych rokov prebehla celková rekonštrukcia parku, a Pavel Mikšík ju nahradil fontánou Labute. A tak už štyridsať rokov stojí v Ružinove na mieste niekdajšej betónovej fontány od Jozefa Jankoviča z roku 1973, ktorá bola v sedemdesiatych rokoch zničená.

Puk lipy

Táto fontána vzišla spod rúk sochára Alexandra Bilkoviča (*1942 Bátovce – †1995 Malacky) v roku 1981. Nachádza sa na Pošni, na otvorenom priestranstve projektovanom ako oddychová zóna medzi zástavbou na Exnárovej ulici pred domom č. 22. Bilkovičovi pri tvorbe sekundoval Ing. Arch. Ilja Skoček, st. (*1930 Brno – †2022 Bratislava). Na jej výrobu použili kov, travertín, kameň – riečne okruhliaky a betón a vysoká je 410 cm. Sochára k tvaru fontány inšpiroval pradávný symbol Slovanov – strom lipy. Fontána bola opravená len prednedávnom – v rokoch 2022 až 2023.

Kozmický kameň

Autormi tejto netypickej fontány sú Pavol Binder (*1935 Sv. Anton – nezv. od 2009) a Tibor Gebauer (*1931 Bratislava – †1985 Bratislava) / Fontánu zhotovili v rokoch 1980 – 1985 z mramoru, betónu a travertínu s rozmermi kocky 84 x 95 x 125 cm a nádrže 636 x 631,5 x 45 cm. Je umiestnená v blízkosti gastroprevádzok na nároží ulíc Meteorová a Vladimíra Clementisa. V rámci sídliska sa fontány v Ružinove väčšinou situovali v blízkosti obchodných a stravovacích prevádzok či v parkoch, všade tam, kde sa sústreďujú obyvatelia.

PRÍBEH LEGENDY

KAROL DUCHOŇ: NADČASOVÁ SUPERSTAR

Muzikál Na srdci mi hraj! má za sebou už stovku repríz a obrovskú fanúšikovskú základňu. Takmer dva a pol hodinový príbeh, ktorý čaká na divákov aj ďalšiu sezónu, zachytáva obdobie najväčšej slávy, ale aj životnej prehry speváka Karola Duchoňa, slovenskej ikony sedemdesiatych a osemdesiatych rokov.

zdroj: Cultus Ružinov

Rodák z Galanty si v časoch svojej najväčšej slávy svojim fenomenálnym hlasom podmanil celé Československo. Do širokého povedomia sa dostal v roku 1970, kedy po prvý raz vystúpil na Bratislavskej lýre. Aj keď vtedy s piesňou Kto má ťa rád ocenenie nezískal, jeho kariéra raketovo vystrelila.

Jeho hlas obdivovali na koncertoch v Japonsku, v Nemecku, Sovietskom zväze, Švajčiarsku, Francúzsku, Poľsku, Maďarsku, Bulharsku a na Kube. Hudobní kritici v Nemecku ho dokonca nazvali slovenský Tom Jones. Spolupracoval s vtedajšou slovenskou hudobnou elitou, ako napríklad so speváčkou Evou Mázikovou, Evou Kostolányiovou, Marcelou Laiferovou, Janou Kociánovou, Tatjanou Hubinskou, Helenou Blehárovou, Oľgou Szabovou alebo so spevákom Dušanom Grúňom, s hudobným skladateľom Pavlom Zelenayom, Igorom Bázlikom. Texty piesní mu písal Tomáš Janovic, Luboš Zeman či Milan Lasica. Na vystúpeniach ste ho najčastejšie

mohli vidieť s orchestrom Juraja Hronca, Juraja Velčovského, so skupinou Zajace a s VV-systémom Vlada Valoviča. Po dvojnásobnom úspechu na Bratislavskej lýre v roku 1974 založil svoju kapelu s názvom Prognóza.

Spieval srdcom

Fenomenálny hlas a veľké hity vyniesli Duchoňa doslova na olymp. Pesničky ako Čardáš dvoch srdc, Elena, V slovenských dolinách, Hraj, Vzdialená, Pieseň o decembri, náš učiteľ, Smútok krásnych dievčat, Šiel, šiel, Mám ťa rád, Na srdci mi hraj! S úsmevom a mnohé ďalšie si spievali snáď všetci na Slovensku.

Na verejnosti neunikol záujmu fanúšikov, ženy mu padali k nohám, kolegovia z brandže ho uznávali. Jeden z Duchoňových blízkych spolupracovníkov, dirigent Vlado Valovič, ktorý je aj dramaturgom hudobného predstavenia Na srdci mi hraj!, si na Duchoňa spomína takto: „Karol Duchoň mal to šťastie,

že svoj krátky, ale plnohodnotný život prežil v období, keď v populárnej hudbe kralovali speváci s veľkými hlasmi ako Tom Jones, Engelbert Humperdinck, Tony Christie, Karel Gott a ďalší. Ďalšia veľká umelecká skúsenosť bola spolupráca s vynikajúcimi orchestrami a spolupráca s týmito skvelými hudobníkmi mu dala najlepšie základy pre interpretáciu aj najnáročnejších hudobných skladieb. Ale základom všetkého bol jeho prirodzený talent. Krásne barytónové zafarbenie hlasu, obrovský cit – filing – pre stvárnienie melódie a textu. Myslím, že všetky tieto vlastnosti vychádzali z jeho povahy. Svoje srdce vedel vždy nastaviť pre tých, ktorí ho počúvali. V tom bol jedinečný.“

Karol Duchoň prežil krátky, ale o to intenzívnejší hudobný život. „Za ten čas dokázal vyprodukovať toľko hitov a nezabudnuteľných piesní, ktoré mnohí nedokážu ani za niekoľko desiatok rokov. V tom bol Karol veľký a zapísal sa tak zlatým písmom do histórie česko-slovenskej kultúry,“ dodáva Valovič.

„Duchoňmánia“

Hity Karola Duchoňa zažívajú v súčasnosti obrovský boom. Pospevuje si ich nielen staršia generácia, ale aj mladí v tinedžerskom veku. Návrat dávno zabudnutých Duchoňových pesničiek a záujem mladej generácie o ne, vidí Vlado Valovič v stagnácii v populárnej hudbe a v tom, že si na Slovensku nevážeme svoju históriu a zabúdame na skvelých reprezentantov nielen v umeleckej sfére, ktorí nás preslávali aj v zahraničí. Potom sa stane, že niekto si spomenie, v tomto prípade Kuly a skupina Desmond, na nádhernú pieseň *V dolinách* a zrazu celé Slovensko objaví skvost, ktorý sa v médiách naplno neobjavil dlhých štyridsať rokov.

Valovič si myslí, že mladú generáciu zaujal Duchoň svojim fenoménom. V jeho príbehu sa vidia, jeho hudba je zrazu nadčasová. „Jeden môj priateľ, inak významný predstaviteľ slovenskej kultúry a textár, mi povedal, že jeho dcéry v tinedžerskom veku každý deň aspoň 20-krát počúvajú skladbu *Mám ňá rád*. Na sociálnych sieťach si našli originál tejto piesne a neverili, ako moderne sme túto pieseň pred štyridsiatimi rokmi nahráli. Moja odpoveď bola, nahráli, aranžovali ju džezmieni a spieval úžasný spevák s veľkým srdcom a obrovským filingom,“ objasňuje Valovič.

Na srdci mi hrajl!

Muzikál *Na srdci mi hrajl!* divákovi opisuje životnú dráhu Karola Duchoňa, od bezstarostnej mladosti, cez bohémny život až po tragický a smutný koniec, má za sebou už viac ako 100 repríz. Tento hudobný príbeh je na scéne už dva roky a drží si pevný dramaturgický základ. „Stará známa prax hovorí, že čo je dobré a overené, netreba meniť. Preto odporúčam tým, ktorí si ešte neboli pozrieť toto dielo, ktoré na Slovensku videlo v 106. reprízach už vyše 50-tisíc divá-

kov, aby zažili úžasnú atmosféru, ktorá prináša ľuďom nielen dobrú náladu, ale najmä pocit hrdosti na veľikána slovenskej kultúry,“ hovorí hudobný dramaturg muzikálu Vlado Valovič. Termíny ďalších repríz muzikálu nájdete na stránke cultusruzinov.sk

Úspech silného tímu

Už iba počet doteraz reprízovaných predstavení tohto muzikálu dokazuje, že jeho úspech je neodškriepiteľný. Tajomstvo sa skrýva nielen v samotnom mene tejto speváckej legendy, ale aj v práci všetkých tých, ktorí na jeho produkciu pracovali a pracujú. „Najťažší bol začiatok,“ spomína Valovič a pokračuje: „Na Slovensku sa vyrojilo veľa projektov, ktoré sa prihlásili k odkazu Karola Duchoňa. Ja sám so si niektoré pozrel a dosť ma zabolelo, že v nich Karola predstavili jednostranne. Buď iba s jeho ľudskými slabosťami alebo ho vykreslili ako politicky angažovaného dobového človeka. Vytvorili sme preto tím, ktorý sa rozhodol, že musíme odkaz Karola Duchoňa pre ďalšie generácie priniesť zoširoka a pravdivom duchu. Oslovili sme uznávaného režiséra a scenáristu Karola Vosátka a ten geniálne zasadil celý príbeh do úžasnej scény a podoby.“

Všetky príbehy tohto hudobno-dramatického diela tvorcovia čerpali nielen zo spomienok a zážitkov Vlada Valoviča s Duchoňom, ale aj zo spomienok jeho ďalších spolupracovníkov, resp. z knihy o živote Karola Duchoňa. Ďalší člen tímu, Andrea Kozáková, sa podujala napísať námet, vybrať skvelý repertoár a napokon prevzala najťažšiu úlohu, uviesť dielo po celom Slovensku tak, aby dokázali v rekordne krátkom čase uskutočniť 100 repríz. „Tretím, bez ktorého by sme to nikdy nedokázali, je Richard Bednár, geniálny stratég a duša celého zákulisia. Musím ale spomenúť aj tých, ktorí nesú štafetu tohto úspechu - herci a speváci. Myslím, že sa nám podarilo vyskladať skvelý kolektív, kde si každý člen perfektne zastane svoju pozíciu. Všetkých vymenovať nemôžem a tak spomeniem aspoň vynikajúcich hercov Dušana Cinkotu, Petra Trníka, Miška Spielmanna, ktorí dokážu vytvoriť správnu atmosféru na javisku. Šťastnú ruku sme mali aj pri výbere speváka, ktorý dokáže skvele pripomenúť nezabudnuteľného Duchoňa, a tým je Martin Gyimesi,“ vysvetľuje na záver hudobný dramaturg muzikálu Vlado Valovič.

PRÍBEH PRINCEZNEJ ŠTEFÁNIE OŽIL V RUSOVCIACH: VERNISÁŽ VÝSTAVY „PRINCEZNÁ ŠTEFÁNIA – ŽIVOT A HISTORICKÝ ODKAZ V BRATISLAVSKOM KRAJI“

Štefánia Klotilda Louisa Hermína Mária Charlotta bola belgická korunná princezná predurčená na to, aby sa stala rakúsko-uhorskou cisárovnou. Osud to však zariadil inak a jej životné kroky smerovali z Viedne do Rusovciach kde prežila najšťastnejšie roky svojho života a zanechala silný odkaz.

Zastúpenie Bratislavského samosprávneho kraja (BSK) pri EÚ pri príležitosti 160. výročia narodenia princeznej Štefánie usporiada-

lo vernisáž výstavy prác študentov Školy umeleckého priemyslu Josefa Vydra (ŠUP), ktorá sa konala 12.6. v Sankt Vitus Kaffee v Rusovciach, mieste ktoré je úzko späté s jej životom a pôsobením. Podujatie sa uskutočnilo v spolupráci s Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, ako aj belgickými regiónmi Flámsko, Valónsko a Regiön hlavného mesta Brusel.

V rámci podujatia predniesol úvodný príhovor **Juraj Droba**, predseda BSK,

Gunnar Riebs, generálny honorárny konzul SR v Antverpách, **Tomáš Teľeky**, vedúci Zastúpenia BSK pri EÚ v Bruseli, **Július Marián Prachár**, miestny rusovský farár, ktorý sa zaslúžil o zveľadenie priestoru kostola sv. Víta v Rusovciach a **Milan Pagáč**, riaditeľ ŠUP Josefa Vydra.

Účastníci vernisáže mohli cez optiku mladých talentovaných umelcov nahliadnuť do života tejto inšpiratívnej historickej osobnosti. Ich práce kreatívnym spôsobom zachytávajú život

a historický odkaz princeznej Štefánie na území Bratislavského kraja. Tento celoročný projekt zároveň predstavuje príležitosť na posilnenie slovensko-belgickej spolupráce.

Počas vernisáže mohli návštevníci obdivovať rozmanitosť umeleckých štýlov a techník, ktorými študenti vyjadrili svoje videnie života princeznej Štefánie. Študenti svoje práce pripravili v spolupráci s historičkou **Ivanou Trubirohovou**. Práce zahŕňali grafické a dizajnérske práce, fotografie, komiksy, minipublikácie, či video v modernom grafickom spracovaní. V rámci podujatia sa hosťom so svojim hudobným programom predstavilo aj sláčikové kvarteto z Konzervatória Tolstého.

Výstava „Princezná Štefánia – život a historický odkaz v Bratislavskom samosprávnom kraji“, ktorá bola verejnosti predstavená v Rusovciach, bude v druhej polovici roka prevezená do Bruselu, kde bude môcť širšie publikum objaviť a oceniť pozoruhodný príbeh princeznej Štefánie a jej spojitost so Slovenskom.

PARKOVACIE STÁTIA A PRIESTORY V AREÁLI MLYNSKÉ NIVY 61

Parkovacie miesta
len za
50 €/ mesiac

Nebytový priestor
o výmere 144,2 m²
3,90 €/ m²/ mesiac

Vhodné pre skladové priestory,
dielne, administratívne priestory

V prípade záujmu prosím
kontaktujte Mgr. Michaelu Malinovou,
e-mail: bytove@ruzinov.sk.

RUŽINOVSKÉ MÍLNIKY

SPEVÁCKY ZBOR CANTUS MÁ 40 ROKOV

Má viac ako 40 členov a na scéne pôsobí už štyri dekády. Reč je o speváckom zbore Cantus, ktorý pri príležitosti tohto výročia chystá pre verejnosť výnimočný koncert. Ako vznikol, akým piesňam sa venuje a kde vystupoval? Pre Ružinovské Echo porozprávali jeho zakladateľa.

Umenie, radosť, potešenie, priateľstvo či úsmev a kultúra – to všetko sa snúbi v jednom hudobnom telese. Miešaný spevácky zbor Cantus pôsobí pri Dome kultúry Ružinov už od roku 1984. „Keď sme hľadali názov, náš prvý predseda so záujmom o stredovekú históriu zisťoval, aký názov by zbor mohol mať. Uvažoval aj o pomenovaní Ister, čo je odvodené od názvu rieky Dunaj. Napokon však vznikol Cantus, čo v latinčine znamená pieseň,“ hovoria Anton Kováč a Stanislav Fides, predseda a podpredseda občianskeho združenia Pro Cantus. Zbor vznikol na podnet prvého riaditeľa domu kultúry, viacerí členovia prišli z iných zborov, časť z Lúčnice. Dirigentskej paličky sa ujal pán Daněk. Odvtedy sa v zbore vystriedali viacerí dirigenti. Tým súčasným je Juraj Jartim.

V súčasnosti má zbor 42 členov, najmladšia členka má 45 rokov, najstarší 82. „Mali sme aj člena, ktorý spieval do veku 88 rokov,“ spomínajú. A či je o pôsobenie v zbore záujem? Veru je, sami priznávajú, že konkurz nemali už 20 rokov, dvere pre nových záujemcov majú otvorené: „Kto chce spievať, je vítaný. Môže sa prísť po-

zrieť na skúšku alebo na koncert. Ak sa mu to zapáči, stačí nás kontaktovať,“ dodávajú.

Práve Antonovi Kováčovi a Stanislavovi Fidesovi sa spev tak zapáčil, že v zbore pôsobia celé štyri dekády. „Napokon som si v zbore našiel aj manželku,“ prezrádza s úsmevom na tvári muž, ktorý stojí na čele telesa. Jeho kolega zase prízvukuje, že tolerancia a podpora rodiny je mimoriadne potrebná. Veď Cantus neúčinkuje len na slovenských pódioch, ale má za sebou vystúpenia aj na tých zahraničných. „Spievali sme v Bulharsku, Česku, Chorvátsku, Dánsku, Grécku, ale aj v Taliansku, Rakúsku, viackrát sme boli vo Francúzsku na výmenných zájazdoch. Dokonca si pamätám, že keď francúzsky zbor účinkoval v DK Ružinov, záujem bol taký veľký, že ľudia sedeli na zemi,“ spomínajú na veľké úspechy kolegov, ale aj na tie svoje. Všetko sa dialo za výdatnej pomoci Cultusu Ružinov aj mestskej časti Ružinov. To, že je obľúbený u verejnosti, potvrdzuje aj to, že so zborom nie raz vystupovali aj umelci svetového mena ako Ľubica Vargicová, Dalibor Jeniš, Peter Mikuláš, súrodenci Dvorskí či iní poprední operní speváci.

Poslednou veľmi vydarenou zahraničnou aktivitou Miešaného speváckeho zboru Cantus bola účasť na Festivale B. M. Černoehorského v českom meste Nymburk, kde pod taktovkou svojho dirigenta Juraja Jartima uviedol zbor koncert k 200. výročiu narodenia slávneho českého skladateľa Bedřicha Smetanu. Celá táto aktivita bola realizovaná vďaka finančnej podpore z Fondu na podporu umenia, ale aj podpory mestskej časti Ružinov.

Popri a cappella skladbách Cantus spieva aj vokálne inštrumentálne kompozície. Už teraz pripravujú koncert, ktorý bude patriť medzi jeden z najdôležitejších. V Dome kultúry Ružinov vystúpia 25. októbra pri príležitosti 40. výročia jeho vzniku: „Dramaturgia je už pripravená. Bude to kombinácia nového aj staršieho, pripravujeme atraktívny program, čomu sme podriadili aj výber. Teraz nás čaká už len tvrdá práca.“ Vstup bude bezplatný, zbor sľubuje úžasný umelecký zážitok. Vlastne tak, ako na každom koncerte. Lebo bez lásky k spevu sa spievať nedá. „A kultivácia spoločnosti je mimoriadne potrebná. Navyše, spev nám priniesol krásne zážitky,“ hovoria. Taký čaká všetkých návštevníkov aj v októbri v DK Ružinov.

Jamieson
NATURAL SOURCES | SINCE 1922

Vitamíny na leto
– na štíhlu líniu, energiu a vitalitu

Pomôže pri **alergiách!**

-15% výživové doplnky

NO FISHY AFTERTASTE

UV-C svetlo, HEPA, uhlíkový filter FAIR

AP200 Smart - moderná výkonná ionizačná čistička vzduchu

www.jamieson.sk

Kontrola presnosti merania tlakomerov a teplomerov (rôznych značiek) na počkanie!

OPRAVY a POSEZÓNNY SERVIS
tlakomerov, teplomerov, zvlhčovačov a čističov vzduchu

CENTRUM ZDRAVIA – PRIEVOZ
Mierová - Radničné nám. 7/C / pri Evanj. kostole

Pondelok - Piatok: 9-17 h, ☎ 4342 9502

JUL-AUGUST

@BratislavaRuzinov
@RuzinovskyyPodnik
@CultusRuzinov
@KniznicaRuzinovOficiale
@rskruzinov
@trhovisko.mileticova

**AKTUÁLNE INFORMÁCIE
NIELEN Z RUŽINOVA**

∞ neobmedzený prístup k informáciám

LIVE živé vysielanie TVR

📺 archív TV relácií a vydání ECHA

**INZERUJTE
U NÁS**

reklama@tvr.sk
www.ruzinovskeecho.sk
www.tvr.sk

Bezplatný časopis do viac ako 40-tisíc schránok v celom Ružinove.

Cez leto sa dejú Nivy!
Užite si ho na správnom mieste

Na Nivách až do konca augusta:

JOGA
každý utorok a štvrtok o 7:15 hod.

BEŽECKÉ TRÉNINGY
každý pondelok a stredu o 7:00 hod.

LATINO TANEC
každý štvrtok a piatok o 19:00 hod.

Toto sú **nivy**®

www.tvr.sk

AKTUÁLNE SPRAVODAJSTVO Z BRATISLAVSKÉHO KRAJA

Komunálne témy, dianie v samosprávach, ekonomika, šport, ale aj udalosti z kultúrneho a spoločenského života či najčerstvejšie bratislavské pikošky. Sledujeme aktuálne dianie a prinášame výber top udalostí, o ktorých by ste mali vedieť.

KRÍŽOVKA

Sheda Savage: Cestovanie rozširuje ... (dokončenie v tajničke krížovky).

Sheda Savage	Preteky mieru (skr.)	roznývaj	International Skating Union (skr.)	peňažná sústava štátu	Pomôcky: ajo, akita, Apotar, klarit, Kavan, Olsa	bývalý český politik	zvislá jaskyňa	potomok	značka fotoobjektívov	tárium (zn.)	meno Ondreja	dlhá chvíľa	citoslovce údivu	talianske mesto
značka hodínok					bývalý ruský hokejista									
					ozdobná rastlina									
1. časť tajničky														
Autor: Miroslav Lisál	peší turisti	ustato								vôňa (kniž.)				
		juhoamerická ošpaná								zložka čierneho uhlia				
tankový pluk (skr.)			meno Lesyka					tlak krvi (skr.)			cesnak, po španiel.			
			frajerka					olejnata rastlina			bratislavský futbalový klub			
starsia jednotka žiarenia				indium (zn.)			africký štát					osobné zámeno		
				základná myšlienka			básnik (kniž.)					rakúska rieka		
japonská rasa psa						psychická porucha								
						choroba klbov								
nevelké					lodnica				luxemburská TV				EČV okr. Tvrdošín	nech, po česky
					doktor (skr.)				majstrovstvá sveta (skr.)					
2. časť tajničky								3. časť tajničky						
rímska dvojka			mongolský pastier dobytky											
								trápenie (kniž.)						

Z Parku na Miletičku

raz dva

Aj z Račka na Štrkovec,
z Gotka pred Tržnicu
či z Trnavského na Šafko
BAjkuješ rýchlo a bez emisií.

slovaftbajk.sk

Len za

38⁴⁰ €
na rok

SVETOVÉ HVIEZDY V RUŽINOVE SYMFÓNIA UMENIA SA VRACIA!

Najväčší multižánrový open air festival na Slovensku opäť privíta v Ružinove hviezdy svetového formátu a umelcov, ktorých milujú celé generácie Slovákov. Aj tento rok sa mestská časť rozozvučí vďaka Symfónii umenia. 4. ročník festivalu prinesie jedinečné hudobné koncerty plné hviezd, nových talentov a rôznych druhov umenia.

Prvý septembrový týždeň bude Ružinov šit hudbou doslova každý deň. Osem koncertov rôznych žánrov sa odohrá pod holým nebom či už na Štrkovi, v záhrade Csákyho kaštiela alebo na Námestí pred Pradiarňou 1900 na Páričkovej ulici. Na svoje si prídu nielen milovníci hudby, muzikálov, ale aj tanca, prózy, poézie či rozprávok.

Na koncertoch vystúpi napríklad svetoznámy tenor José Cura, ktorý je s festivalom spojený už po tretí raz, herečka Emília Vášáryová, Rozhlasový Big Band Gustáva Bromu pod vedením dirigenta Vlada Valoviča, operný spevák Martin Gyimesi, Bratislava Hot Serenaders, dámsky komorný orchester The Ladies Ensemble či najznámejšie komorné zoskupenie Moyzesovo kvarteto.

Podarilo sa nemožné

A ako sa zrodila prvotná myšlienka urobiť takýto multižánrový festival pre všetkých? „Bol to spontánny nápad, ktorý vznikol v tom najhoršom pandemickom období“, spomína na začiatky riaditeľka a zakladateľka festivalu Symfónia umenia Andrea Kozáková. Aj napriek tomu, že ľudia stále žili v strachu, totiž verili, že umenie im chýba. Za tri mesiace sa podarilo zorganizovať celotýždenný festival s tromi veľkými produkčiami a so 600 účinkujúcimi umelcami. „Prvý ročník Symfónie umenia bol pre mňa osobne veľmi dojímavý. Keď som videla, ako sa ľudia tešia normálnemu životu, ako po jednom odhadzovali rúška a sedeli vedľa seba, to bol veľký impulz, že hodnotné umenie je stále žiadané,“ dodáva Kozáková.

Festival pre každého

Pripraviť veľké orchestrálne produkcie rozhodne nie je jednoduché. Na organi-

zácii sa podieľa asi 40 ľudí, medzi ktorými sú všetci zamestnanci Cultusu Ružinov, brigádnici či dobrovoľníci. Ako dlho trvá príprava takéhoto festivalu? A čo je na takejto organizácii najťažšie? „Nepovedala by som, že je niečo náročné alebo ťažké v rámci organizácie. Ak máte dobrý tím, podporu Mestskej časti Ružinov a nápady, tak to ide jednoducho. Problémom sú však financie a to neustále naháňanie sa a zháňanie podpory. Už štvrtý rok sme nedostali žiadnu podporu od Fondu na podporu umenia, napriek tomu, že každý si musí byť vedomý toho, že jednoducho 80-členný orchester a svetového sólistu nemôže pokryť z predaja vstupeniek. To by jedna vstupenka musela stať 500 eur. Festival pritom podporuje umenie a vzdelanie obyvateľstva a takisto sociálne znevýhodnené skupiny zľavami zo vstupného. Nehovoriac o tom, že na podnet mestskej časti dostávajú Ružinovčania na svetové umenie 50 % zľavu. Naozaj si to môže dovoliť každý a to je aj jeden z našich cieľov,“ vysvetľuje riaditeľka festivalu Kozáková.

„Dramaturgiu festivalu sa snažíme postaviť tak, aby bol každý koncert lákavý niečím iným. Som si istá, že takúto fúziu žánrov a rozmanitosť nenájdete nikde inde ako u nás v Ružinove,“ dodáva riaditeľka.

Najväčší nepriateľ festivalu

Za ostatné tri ročníky vystúpilo na festivale Symfónia umenia veľké množstvo umelcov. Nielen logistika účinkujúcich, ale aj samotná organizácia takéhoto podujatia si vyžaduje dlhé mesiace priprav. Ktorý z koncertov či predstavení bol za všetky doterajšie ročníky najnáročnejší? Aj na

toto sme sa opýtali riaditeľky festivalu Andrei Kozákovej. „Okrem nedostatku financií dokáže festival potrápiť aj počasie, ktoré vám zničí celoročnú snahu. Ak sa kvôli počasiu koncert neuskutoční, diváci chcú svoje peniaze za vstupné vrátiť a umelci požadujú aspoň časť honoráru vyplatiť. Zatiaľ nás počasie veľmi nesklamalo, tak dúfam, že tomu tak bude aj tento rok. Minulý rok sa nám síce stalo, že tesne pred koncertom začalo silno pršať. Našťastie, dážď po hodine ustal a my sme asi 600 zmoknutých stoličiek v hľadisku rýchlo vymenili za suché. Diváci boli úžasní, pomáhali nám s tým. Koncert tak začal trochu neskôr, ale začal a bol jedným z najlepších koncertov počas festivalových rokov.“

Hviezda z Argentíny

S obrovským diváckym záujmom sa na festivale stretáva vystúpenie svetoznámeho tenora Josého Cura. Umelec chodí na Slovensko rád a na Symfónii umenia tento rok vystúpi už po tretí raz. A po každý raz sa Bratislavčanom predstavi v trochu inej polohe. Jeho minuloročný koncert s názvom Boleros zožal u divákov festivalu obrovský úspech. „Posledné dva dni sme na jeho vystúpenia pre veľký záujem museli do hľadiska pridávať ešte ďalšie rady na sedenie a stále ich nebolo dosť,“ dodáva s úsmevom riaditeľka Kozáková.

VSTUPNÉ KÚPITE AJ SO ZĽAVOU

Festival Symfónia umenia prináša kvalitné umenie rôznych žánrov naozaj pre všetkých. Rozhodne nie je privilegiom iba pre „horných desať tisíc“.

Doslova ľudové vstupné sa do 31. júla predáva s:

- 20 % zľava pre všetkých
- 50 % zľava pre Ružinovčanov
- 25 % zľava pre seniorov, ZŤP, študentov a učiteľov
- 35 % zľava pri kúpe väčšieho počtu vstupeniek

SYMFÓNIA UMENIA

Medzinárodný Multižánrový Festival

02-08/09

2024 BRATISLAVA

Dizajn: Generations
BRANDING AGENCY

2. september / 18:00

MOYZESOVO KVARTETO v kaštieli
komorný koncert
Záhrada Csákyho kaštieľa v Prievoze

3. september / 18:00

KLASIKA NA PONTÓNE
komorný koncert s tancom
Pontón na Štrkoveckom jazere / VSTUP ZADARMO

4. september / 19:00

Bratislava Hot Serenaders/SMILE
koncert a krst nového albumu Smile
Amfiteáter pri Štrkoveckom jazere

5. september / 19:00

HOLLYWOOD CLASSIC MUSIC
Martin Gyimesi a hostia
symfonický koncert kultových filmových hitov
Námestie pred Pradiarňou 1900

6. september / 19:00

BROADWAY & WEST END meet JAZZ
svetová muzikálová scéna v Pradiarni 1900
Námestie pred Pradiarňou 1900

7. september / 11:00

ROZPRÁVKA O PRAVOM ŠŤASTÍ
symfonická rozprávka pre najmenších
Námestie pred Pradiarňou 1900

7. september / 19:00

SONETY LÁSKY
próza, hudba, poézia v symfonickom prevedení
Námestie pred Pradiarňou 1900

8. september / 19:00

Záverečný galakonzert
slávnostné ukončenie festivalu
Námestie pred Pradiarňou 1900

festivalová
zľava pre
Ružinovčanov
50%

www.symfoniaumenia.sk

ORGANIZÁTOR:

SPOLUORGANIZÁTOR:

GENERÁLNY PARTNER:

HLAVNÉ PARTNER:

HLAVNÝ MEDIÁLNY PARTNER:

PARTNER:

MEDIÁLNY PARTNER:

LETNÉ KINO ★ V RUŽINOVE

júl / august 2024

VSTUP
ZADARMO

2.7. / ut 21:00 **Barbie**

Margot Robbie a Ryan Gosling ako Barbie a Ken v dobrodružnej komédii režisérky Greta Gerwigovej (Malé ženy, Lady Bird) založenej na populárnom rade hračiek.

Komédia, USA, 2023, 114 min.

Amfiteáter pri Štrkoveckom jazere

12

4.7. / štv 20:30 **Gump: Sme dvojka**

V príbehu o psej pravde, nádeji a láske sa nová Gumpova cesta začne presne tam, kde tá predchádzajúca skončila.

Rodinný, ČR, 2024, 87 min.

Park Ostredky

12 - strach

9.7. / ut 21:00 **Smršť**

Desivý príbeh o veternom démonovi a záhadnej starene v čiernom, ktorý sa začne odvíjať na divokých hmlistých cestách v pohraničných horách.

Triler, ČR/SR, 2024, 121 min.

Amfiteáter pri Štrkoveckom jazere

15 - násilie, strach

16.7. / ut 21:00 **A máme, čo sme chceli**

Rodinná tragikomédia inšpirovaná skutočným príbehom sa odohráva počas silvestrovského večera roku 1992, keď sa delilo Česko-Slovensko.

Komédia, SR/CA, 2023, 100 min.

Amfiteáter pri Štrkoveckom jazere

12

23.7. / ut 21:00 **Amélia z Montmartru**

Kultová romantická komédia o zasnenej servírke Amélii, ktorá sa snaží vylepšovať osudy ľudí okolo seba humorom, kúzlom, imagináciou a fantáziou.

Romantický, FR, 2001, 119 min.

Amfiteáter pri Štrkoveckom jazere

12

30.7. / ut 21:00 **Slúžka**

Hráinkou historickej drámy inšpirovanej románom Hany Lasicovej je pätnásťročná Anka, ktorá prichádza pracovať ako slúžka do pražskej vily vysokopostavenej rakúsko-uhorskej rodiny.

Historický, ČR/SR, 2023, 110 min.

Amfiteáter pri Štrkoveckom jazere

15

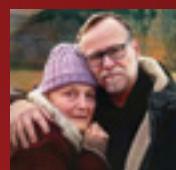
6.8. / ut 20:30 **Tancuj Matylda**

Komediálna dráma plná dojatia a smiechu rozpráva príbeh úspešného právnikovi a jeho syna, ktorých mama a stará mama trpí Alzheimerovou chorobou.

Komédia, ČR/SR, 2023, 113 min.

Amfiteáter pri Štrkoveckom jazere

12 - násilie, strach

13.8. / ut 20:30 **Vynálezca**

Bláznivý príbeh Leonarda da Vinci v animovanej rodinnej rozprávke o slávnom talianskom renesančnom architektovi, hudobníkovi, vynálezcovi, sochárovi a maliarovi, ktorá ponúka mix komédie, dobrodružstva a lásky.

Rodinný, USA, 2023, 100 min.

Amfiteáter pri Štrkoveckom jazere

U

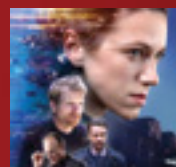
20.8. / ut 20:30 **Bod obnovy**

Strhujúci sci-fi thriller zasadený do blízkej budúcnosti, kedy technológie budú zaručovať lepší život a ľudia si budú môcť zaplatiť jeho predĺženie. Alebo nie?

Sci-fi, ČR/SR/PL, 2023, 118 min.

Amfiteáter pri Štrkoveckom jazere

12

27.8. / ut 20:30 **Emília**

Významná slovenská filmová, televízna a divadelná herečka Emília Vášáryová pohľadom režiséra Martina Šulíka.

Dokumentárny, SR, 2023, 98 min.

Amfiteáter pri Štrkoveckom jazere

12

PRAVIDELNÉ PODUJATIA

TAIČI

Zdravotné cvičenie pre seniorov, každú stredu (začíname 3.7.) o 12:00 - 13:00
Park A. Hlinku

YOGA A MEDITÁCIA S FREDYM AYISIM

Každú nedeľu (začíname 7.7.) o 18:00 - 19:30
Park A. Hlinku

ORGANIZÁTORI:

PARTNERI:

KINO Nostalgia NIVY

www.cultusruzinov.sk
@CultusRuzinov
cultusruzinov

